

Barn i flyktningfamilier

Hvem er de ?

Hvor / hva kommer de fra?

Hvem er flyktningbarna ?

BARNA KOMMER FRA

**områder m krig, konflikter, undertrykking,
svært vanskelige/utrygge forhold:**

Syria, Somalia, Eritrea, Afghanistan, Irak

Barna har kommet: ALENE

Det er ekstra s rt   se hvor mange barn som reiser alene

Politikvinnen Lise Dunham redder desperate flyktninger fra   drukne i Middelhavet (sommeren 2015)

Sammen med søsken

Sammen med 1 forelder

Sammen med begge foreldre/annen familie

**Til gjenforening med 1 el begge
foreldre/søsken**

Etter kortere el lengre separasjonstid

**Søker beskyttelse for liv og helse i Norge /
gjennom FN**

Hva gjør det med deg å se disse bildene, tenke på disse barna ?

(tanker, følelser, kroppslige reaksjoner)

-

-

-

STABILISERING

TILBAKE TIL HER & NÅ

Gjennom:

Bevegelse – flytt, rør på deg

Sansene – syn, lukt, hørsel, berøring

Kontakt – smil, øyekontakt, ord

Positivt selvsnakk: Sånn nå er jeg her igjen og dette skal gå bra, jeg gjør så godt jeg kan...

Hva har det gjort med **barna** å oppleve dette?
(tanker, følelser, kroppslige reaksjoner)

-

-

-

STABILISERING

TILBAKE TIL HER & NÅ

Gjennom:

.....

..... (se lysbilde 12)

STABILISERING

BARNAS PSYKISK HELSE

- Større grad av traumatiske opplevelser
- Sult, mangel på medisiner, helsehjelp
- Relasjonsbrudd, separasjoner

VET DU HVORDAN DET ER Å FLYKTE ?

Det er som å bli kastet opp i lufta -
og mens du faller vet du ikke om du kommer
ned på
en Hai eller en Blomst “

enslig mindreårig

Hver gang du flytter

Tapet av noe du mister eller forlater fører til **Sorg** – uansett hva fordelene er !!

Alle i en familie går igjennom forandringen ,
men ikke i samme tempo eller på samme
måte !

Familieliv, historie og relasjon på tvers av landegrenser

- Familier med hodet og hjertet på flere steder
- Savn, sorg og lengsel
- Globale begivenheter er personlige
- Samvittighet, plikt, emosjonell gjeld

Hva trenger disse barna når de kommer til Bærum?

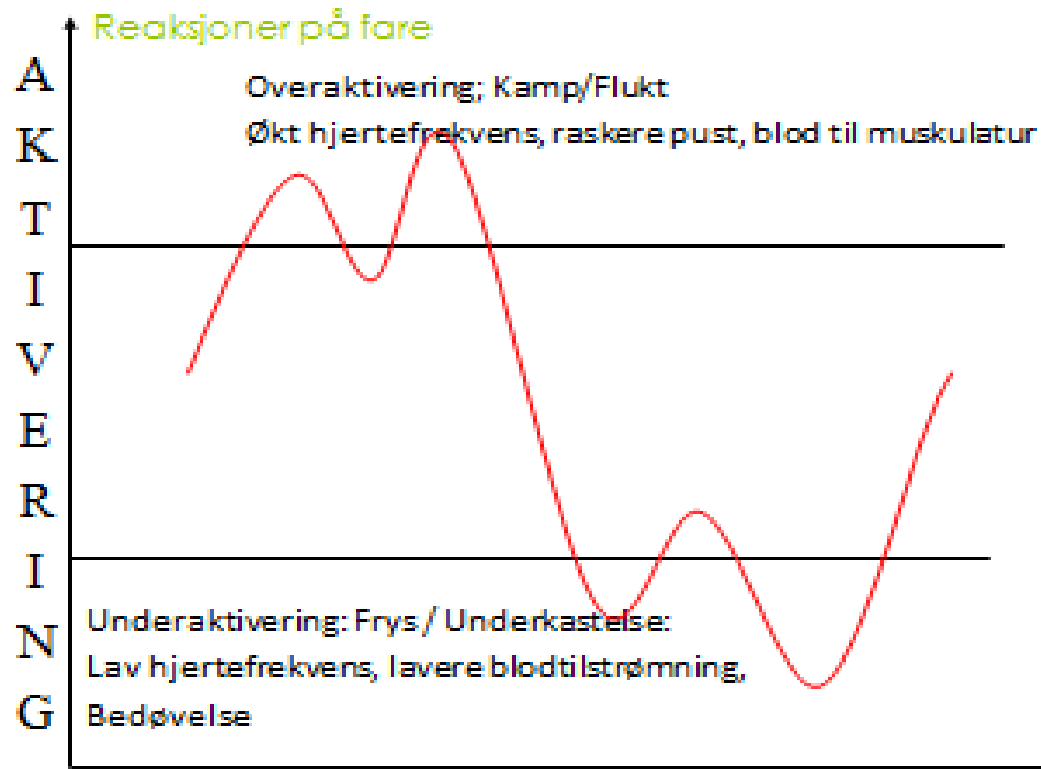
-

-

-

STABILISERING

Hvordan man blir mottatt i det nye landet og den sosiale situasjonen, er viktigere for den langsiktige helsen, enn det man har med seg av opplevelser fra krig og flukt (Stockholmsundersøkelsen).

TOLERANSEVINDUET

- Se Dag Nordangers video snutter på nettet

hva skjer ved traumatiske opplevelser
toleransevinduet

PSYKISK HELSE UNGE OG BARN FLYKTNINGKONTORET

- **STABILISERE**
- **Psykoedukasjon** ift hva skjer i hjernen og kroppen ved overveldende opplevelser (flashback, alarmberedskap, mareritt, søvn, mat, aktivering, konsentrasjon)
- **KARTLEGGE** – behov for hjelp/oppfølging

Forts **hva flyktningkontoret, psykisk
helse barn gjør:**

- **FORELDREVEILEDNING** – individuelt + **ICDP**gruppe
- **SAMARBEIDE** – bhg, skole, fritid

BARN I MIGRASJONSPROSESS

- Barn har ikke valgt å bli innvandrere i Norge
- Mange barn som flytter får ikke vite at de skal forlate slektninger, venner og sine trygge omgivelser for godt
- Det aller største tapet for barna er tap av kontakt med personer som barnet er glad i og som de hadde nær tilknytning til
- Reaksjonene til barn og voksne kan være ulike og i utakt
- Etter hvert knytter barn sterke bånd til mennesker de har daglig kontakt med i det nye landet. Mennesker de møter som naboer, lærere osv kan bli en slags erstatning for tanter og onkler

For å forstå krysskulturelle barn og unge må vi ha

- **Kulturperspektiv**
- **Migrasjonsperspektiv**
- **Utviklingsperspektiv**

H. Reif, radikaliseringsseminar 2015

- **Litt traumekunnskap**

ISOLERING

Ikke kontakt m opprinnelseskultur

Ikke kontakt m norsk kultur

ASSIMILERING

Ikke kontakt m opprinnelseskultur

Vil bli mest mulig «norsk»

SEGREGERING

Ikke kontakt m norsk kultur

Vil bare ha kontakt m
opprinnelseskultur

INTEGRERING

Opprettholder kontakt m
opprinnelseskultur

Søker kontakt m norsk kultur

KULTURELL TRYGGHET

J. Van der Weele

- Omgivelser som er trygge for mennesker, der hvor deres identitet ikke angripes, utfordres eller benektes. Det gjelder hvem og hva de er og hva de trenger.
- Det handler om delt respekt, delte meninger, delt kunnskap og erfaring. Man lærer av hverandre med verdighet og lytter til hverandre.

J. Van der Weele: Robyn Williams in Cultural safety, what does this mean for our work practice?

TRIVSELSKART

"MINE MULIGHETER MED FLERE KULTURER"
Larvik Læringsseater

NASJONAL
ETNISK
RELIGIØS TILHØRIGHET

FORELDRE
FAMILIE,
SLEKT

VENNER,
NABOER
OG KJENTE

SAMFUNN
SKOLE
ARBEIDSLIV

PENGER
ØKONOMI

KULTUR OG
TRADISJONER,
(uskrevne-skjulte regler)

HELSE
MEDISIN

SPRÅK,
KROPPSPRÅK

MUSIKK,
DANS, KUNST

MAT,
SPISEVANER

LUKTER
LYDER

POSISJON, ROLLE ,
RESPEKT
Kjenner – er kjent
Forstår – blir forstått
Oversikt
Trygghet
Hører til

KJÆLEDYR
HUSDYR

HJEM
EIENDELER

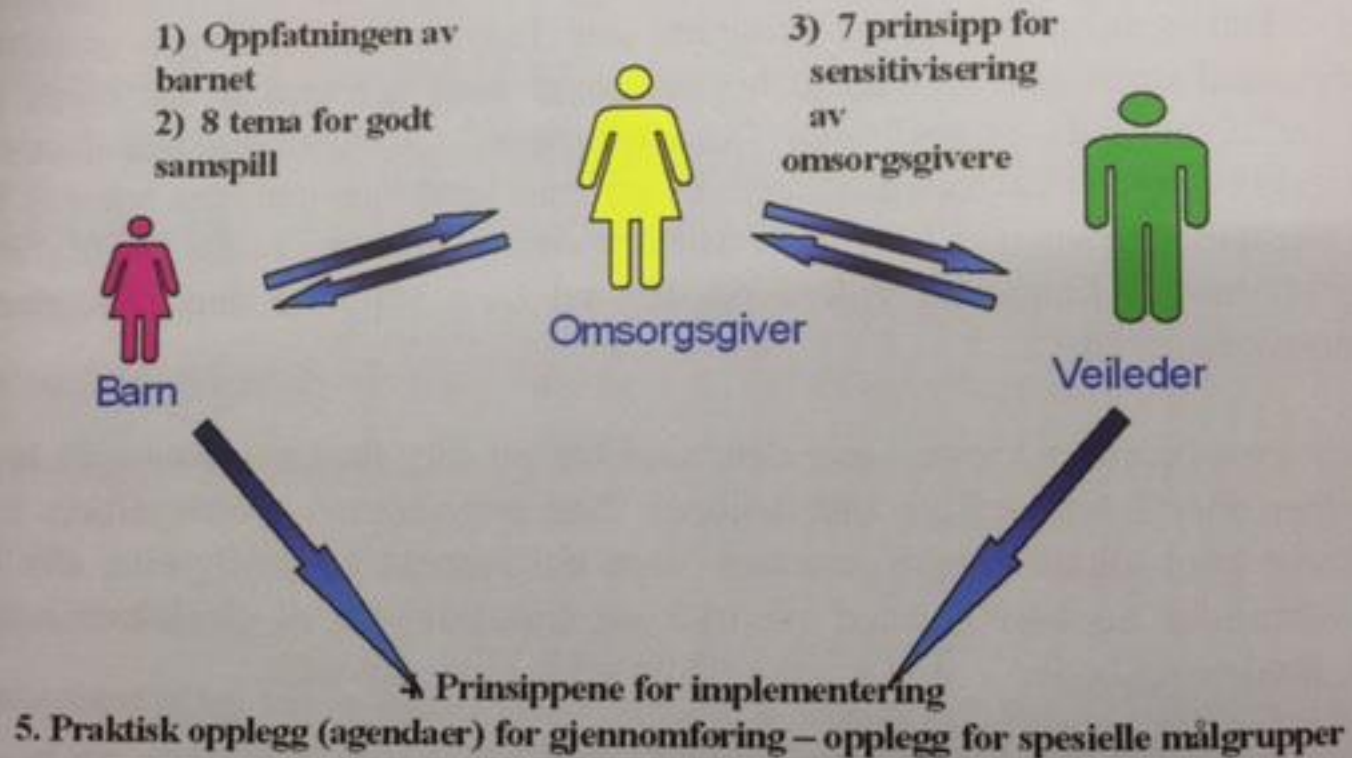
KLIMA,
NATUR

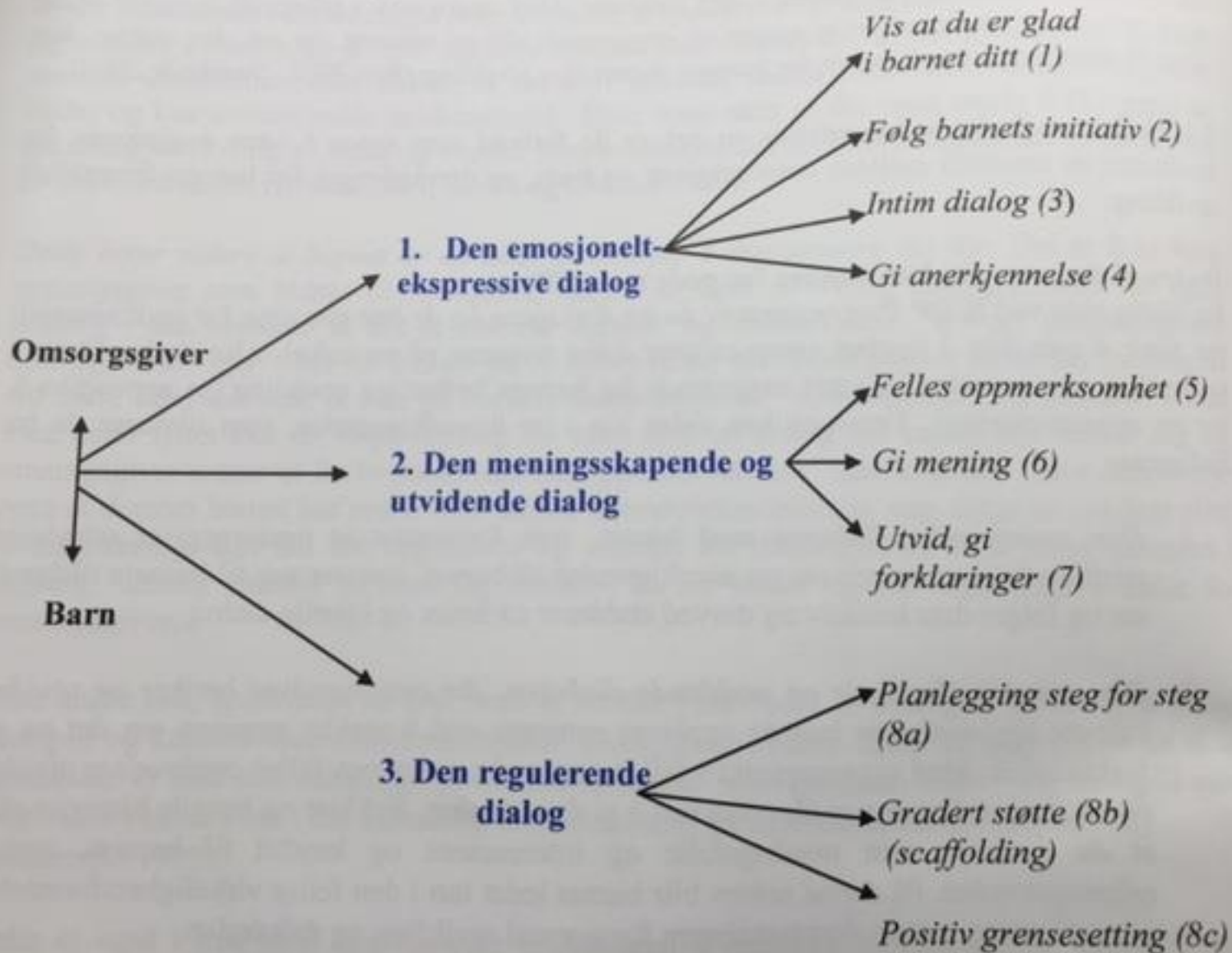
ICDP – International Child Development Programme

- Et enkelt, helsefremmende og forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge.
- Retter seg mot omsorgsgivere og skal styrke deres omsorgskompetanse.

Fem hovedkomponenter i ICDP programmet

Figur 4: De tre dialoger og de åtte temaer for godt samspill

Problematiske temaer i forbindelse med kulturforskjeller

- Fysisk avstraffelse av barn
- Tvangsekteskap
- Kjønnsslemlestelse

INDIVIDUALISTISK

KOLLEKTIVISTISK

INDIVIDUALISTISK

KOLLEKTIVISTISK

Ansikt-til-ansikt dialog	Lite snakking <i>med</i> barnet. Mye kroppskontakt
Foreldre mindre tid fysisk sammen med spebarnet. Sover adskilt.	Sammen med barnet nesten hele tiden. Spebarnet sover sammen med foreldrene
Samspill – den voksne tilpasser seg barnet	Voksne leker ikke med barn. Barn leker med barn.
Ros	Anerkjennelse formidles indirekte Kommunikasjonen er regulerende
Barn forventes å ta initiativ Stille spørsmål	Barn tar sjelden initiativ De svarer når de blir spurt, observerer og lytter.
Barn har få faste oppgaver Leker	Barn har faste oppgaver og har ansvar for familien sin
Selvstendighet	Lydighet, respekt og lojalitet
Små forskjeller i oppdragelsen av jenter og gutter	Store forskjeller i oppdragelsen av jenter og gutter

Mye kroppskontakt
Små barn bæres mye

MINDRE FYSISK KONTAKT

Foreldrene er sammen med spedbarnet det meste av tiden ca 90%. Sover sammen

Voksne forventes å delta i samspill og barns lek.
Leken er pedagogisk orientert og foreldrene
forventes å justere seg til barnet

Voksne leker ikke med barn. Det bryter respekts
kontrakten. Barn leker med barn, og lærer
gjennom deltakelse

Bruker belønning og verbal ros
når barnet har gjort noe positivt

Bruker sjelden verbal ros og anerkjennelse.
Anerkjennelse formidles mer indirekte

Barn forventes å ta initiativ i forhold til voksne med spørsmål og avbrytelser. Ingen respekts barriere

Barn tar sjelden initiativ i forhold til voksne.
Svarer når de blir spurt. Observerer og lytter.
Sterk respekts barriere

Det legges liten vekt på forskjeller i oppdragelse av gutter og jenter

Det legges vekt på at gutter og jenter oppdras forskjellig.
Forskjellige rettigheter og plikter

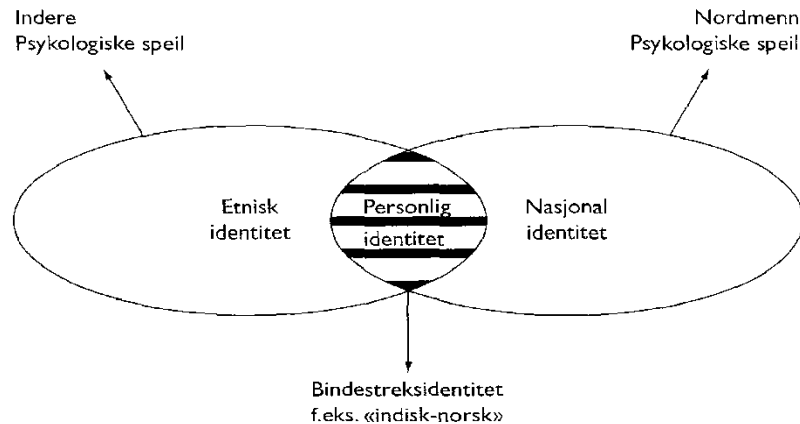
Viktig å utvikle selvstendighet og individualitet

Barna skal vise lydighet , respekt og lojalitet overfor foreldre, slekt og autoritetspersoner

BINDESTREKSIDENTITET

Den unge vokser opp *med* flere kulturer, ikke *mellom* to kulturer!

Barnet utvikler utvidet perspektiv og en flerkulturell kompetanse som er forankret i to eller flere kjente virkeligheter

For at barn skal få en trygg og verdifull identitet, må de voksne legge forholdene til rette for at det skal bli mulig å gjøre valg av verdier, ikke tvinge barn til å gjøre valg av kulturer.

FLEX-ID OG TCK

Fleksible identiteter og Third Cultural Kids!

Veldig egna opplegg ift ungdom og identitet

KRYSSKULTURELL TCK

Sensitiverende metodikk - kultursensitivitet

- Skape trygt klima som gir rom for mangfold
- Det er ikke nødvendig å ha detaljkunnskap om bakgrunnen til de enkelte
- Ha en åpen, spørrende, engasjert og positiv holdning
- Stille åpne spørsmål
- Vær ydmyk
- Å dele praksis fra ulike kulturer oppklarer misforståelser og beriker

Når barn fra andre land er nye i Norge
Når barn har hatt overveldende
erfaringer

HVA SIER FORSKNING HJELPER ?

Hvis man blir utsatt for diskriminering gir det en økt sjanse for dårlig sosial tilpasning

**Det beskytter å få en god venn både fra eget
etnisk nettverk og fra det nye hjemlandet**

OG

- Godt psykososialt læringsmiljø
- Vennlige (og tydelige) lærere
- Foreldrestøtte og ICDP
- Hjelp til fritidsaktiviteter
- Bli kjent med norske barn/unge og familier
- Ha kontakt med folk, språk, kultur osv fra opprinnelseslandet (møteplasser)

TONANGIVENDE ØYEBLIKK !!!

- Det ALLER FØRSTE MØTET med

Det ALLER FØRSTE MØTET med

- Den ansatte i barnehagen

Læreren

- Læreren

Helsesøster

- Helsesøster

Legen

- Legen

(Loveleen Rihel Brenna)

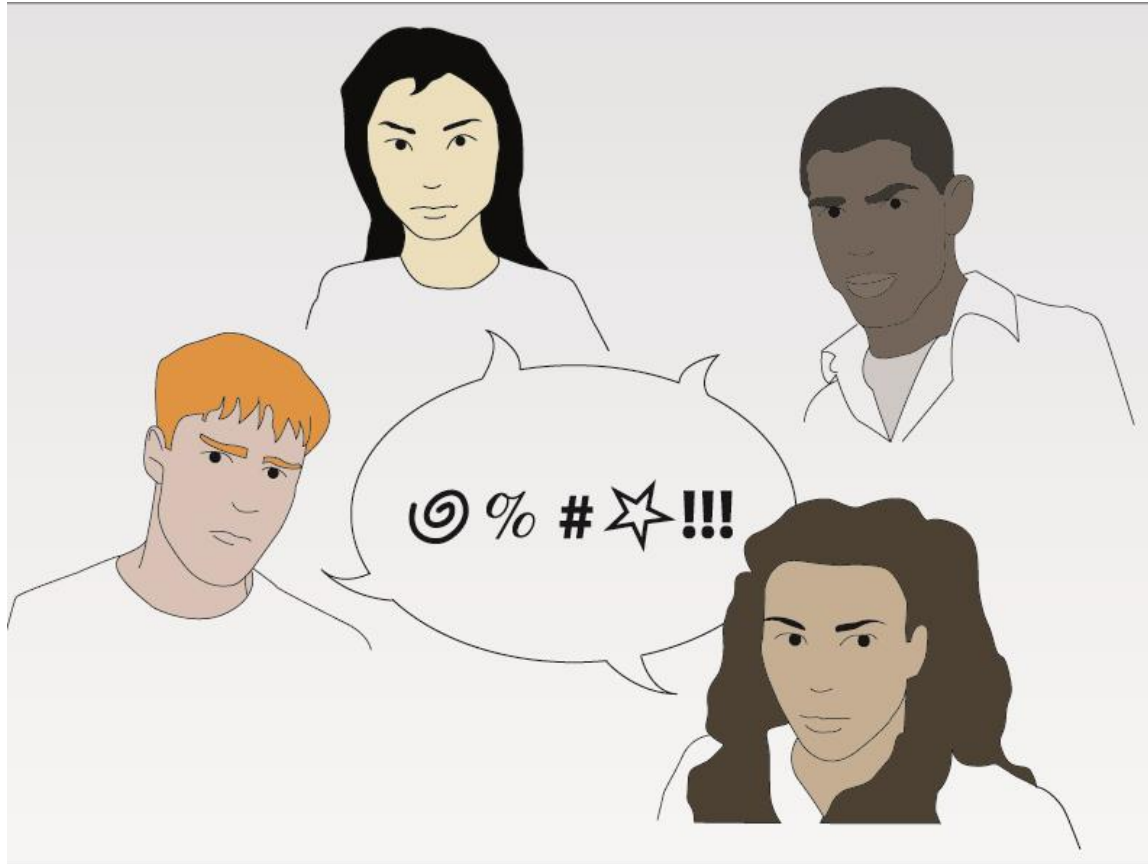
- (Loveleen Rihel Brenna)

Toneangivende Holdning

Fokuser på det som binder oss sammen som mennesker – det som er likt mer enn det som er ulikt

(Loveleen Rihel Brenna)

Kulturer kommuniserer ikke – mennesker kommuniserer

KOMMUNIKASJON SKAPER FELLESSKAP !!!

Barn sosialiseres – ikke integreres (Loveleen Brenna)

MUNTLLIG INFORMASJON !!!!!

- Minst mulig skriftlig
- Dersom skriftlig : GJENNOMGÅ MUNTLLIG OGSÅ!!!
- + bilder, illustrasjoner, sikre oversettelse osv.

Andre referanser

- Judith van der Weele
- Heidi Reif og «Reiseløst» + Flex-id
- Lill Salole
- Loveleen Brenna